

Lovforslag en Anerkjendelse af nogle af de Betragtninger, der ere blevene gjorte gjældende her i Thinget under den tidligere Behandling af denne Sag; men det forekommer mig, at set blot som en Veilighedslov, støttet til den meget omtalte Anledning, gaar Fordringen noget videre, end en saadan Veilighedslov kræver, thi det synes, som ogsaa gjort gjældende af andre ærede Talere, nok at være en noget for stærk Fordring fra et Mindretalsstandpunkt som de Herrens, noget usforklart, at de, som hidtil ialtsald ere fremtraadte som et Mindretal — og jeg haaber, at de fremdeles ville vedblive at være det — de nemlig, som ikke have sølt sig tilfredsstillede ved den gjældende Edsformular, nu kræve ikke alene, at der gives dem Afgang til at benytte en anden Edsformular, men tillige fordrer, at alle vi, der have kunnet føle sig tilfredse med den gamle Edsformular, skulle afstaae den og tage deres nye. Altsaa, betragtet som Veilighedslov, støttet til den meget omtalte Anledning, synes det at være en noget stærk Fordring, der opstilles. Om det nu i og for sig vil være heldigt, bortset fra den givne Anledning, at vedtage en almindelig Edsformular, gjældende for alle Tilfælde, skal jeg her for Diebliffet lade være uberørt, thi det vil jo altid støde an paa, til hvilken Betragtning en saadan enkelt almengyldig Edsformular fortrinnsvis skulde slutte sig. — Endelig med Hensyn til Indholdet af den forelagte Edsformular er det ogsaa meget langt fra, at jeg dermed kan føle mig tilfredsstillet eller overhovedet tilfaldt, thi, som det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) allerede har gjort opmærksom paa, jeg tror, at en Lægt som den her foreliggende vil nærmest komme til at staa for Befolkningen i et komisk Lys, og det vilde vist være det aller Uheldigste, der kunde ske, naar Spørgsmaalet er om noget saa Alvorligt som Indførelsen af en ny Edsformular, at denne kom til at staa for Almenheden i en saadan Belysning. Altsaa, hverken i Henseende til Formen eller i Henseende til den Anledning, hvortil Lovforslaget støtter sig, eller i Henseende til dets Indhold vil jeg kunne anbefale Lovforslaget til endelig Vedtagelse. Det er jo imidlertid Thinget bekendt, at for at afhjælpe de Mangler, som Lovforslaget saaledes har i mine Dine, er der fra den Side, hvortil jeg hører, fremlagt et Forslag, der vil komme til Behandling under næste Nr. paa Dagsordenen, og jeg skal derfor opsætte den nærmere Omtale deraf, indtil vi naae dertil. — Jeg vil endnu kun oversfor den ærede Ordførers Bemærkninger gjøre en Reservation. Den ærede Ordfører kom med en vis Fortfærlighed tilbage til den tidligere Forhandling her i Salen angaaende Edsfæstelsen og de Omstændigheder, som dermed stode i Forbindelse, og han søgte da at hævde, at Folkethinget ved den Afstemning, som dengang faldt, havde etableret et nyt Princip, havde lagt en ny Myndighed

i Formandens Haand, en Myndighed som Religionsundersøger, som Grantser af Hjertter og Nyrer. Jeg vil gjøre en Indsigelse mod den Betragtning, thi det er overmaade langt fra Tilfældet. Der er ikke efter min Opfattelse ved Folkethingets Afstemning lagt nogen ny Myndighed i Folkethingets Formands Haand, men der har kun fundet en Bekræftelse Sted af den Myndighed, han efter al naturlig Opfattelse af Formandens Hverv maas have, nemlig at varetage Viden i Thinget. Den ærede Ordfører oplyste jo selv, at det ikke var saa, at Formanden skulde være bleven Religionsundersøger og Hjerttegrantser, thi han nævnte jo det paagjældende Medlem som den, der ikke havde gjort nogen Røverhule af sit Hjerte, men udtrykkelig havde erklæret, hvorledes han opfatter det, som Edsformularen gif ud paa. Altsaa, der var slet ikke Spørgsmaal om nogen Slags Undersøgelse, den høitærede Formand har henholdt sig til en vittelig Erklæring om dette Alriggende, og han havde forsaavidt intet Yderligere at foretage. Jeg udtaler kun dette for at nedlægge en Indsigelse mod de Konsekventser, den ærede Ordfører vilde drage af den Afstemning, som forleden faldt her i Thinget. — Og endelig mente den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, at den hele Edsafslæggelse — jeg antager, at han dermed ikke alene mente Fremgangsmaaden ved Rigsdagsmænds Edsfæstelse, men tillige Fremgangsmaaden ved Edsafslæggelse her i Landet overhovedet — var Gjenstand for Komediespil, hvor Skuespillere og Theaterdirektører optraadte. Det forekommer mig, at det ærede Medlem skulde være lidt varlig med at minde om hele denne Komediebetragtning; thi er der Noget, man efter min Mening med Rette har kunnet anke over i den Betragtning, der er gjort gjældende fra den Side, hvortil den ærede Ordfører hører, er det netop dette, at man har villet søge at stemple Edsfæstelsen i det Hele efter de gjældende lovlige Former som var det et stiltiende aftalt Komediespil. Forbi man imidlertid betragter det saaledes fra den Side, derfor behøver det ingenlunde at være saa.

Justitsministeren (Melleman): Paa det Meste af det, der er fremkommet i denne Diskussion, skal jeg ikke komme ind, idet jeg tror, at det ligger udenfor mit Omraade. Jeg skal saaledes ganske lade de Betragtninger ligge, men har anstillet om Anledningen til det fremkomne Lovforslag, og de Hentydninger, der ere faldne til en tidligere Begivenhed her i Thinget, som jo har vakt megen Opstigt baade i og udenfor Rigsdagen. Jeg skal holde mig strengt til det foreliggende Lovforslag, og udtale mig om, hvorledes jeg tror at maatte stille mig til det. Jeg skal da begynde med den Bemærkning, at jeg gaar ud fra som Noget, der ikke kan være Gjenstand for Disput, at vor Lovgivning gjør Forskel imellem en Ed og et blot høitide-